

Hovedstyret

14. desember 2011

Tiltak i EU

ESB

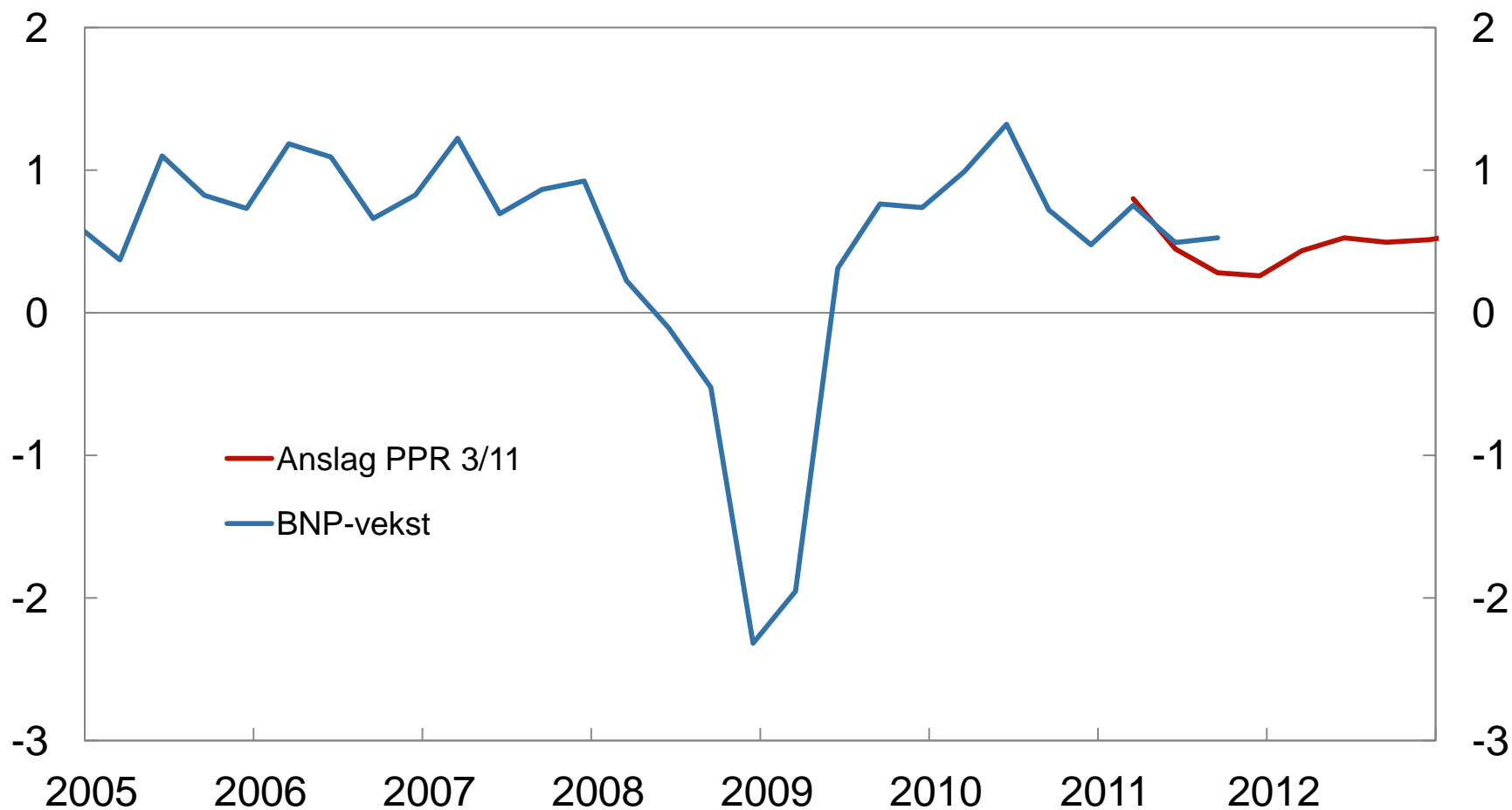
- Styringsrenten redusert til 1,0 prosent
- Tiltak:
  - Likviditetsoperasjoner med 36 måneders løpetid
  - Reservekravet redusert fra 2 til 1 prosent
  - Reduserte krav til sikkerhetsstillelsen fra bankene i likviditetsoperasjonene

EU-toppmøtet – hovedelementer i avtalen

- Strengere budsjettkontroll, krav om et maksimalt underskudd på 0,5 prosent av BNP. Automatiske sanksjoner
- Stabiliseringsfondet: 500 mrd. euro. Fremskynder etablering
- 200 mrd. euro i lån til IMF

BNP-vekst hos Norges handelspartnere¹⁾

Kvartalsvekst. 1. kvartal 2005 – 4. kvartal 2014

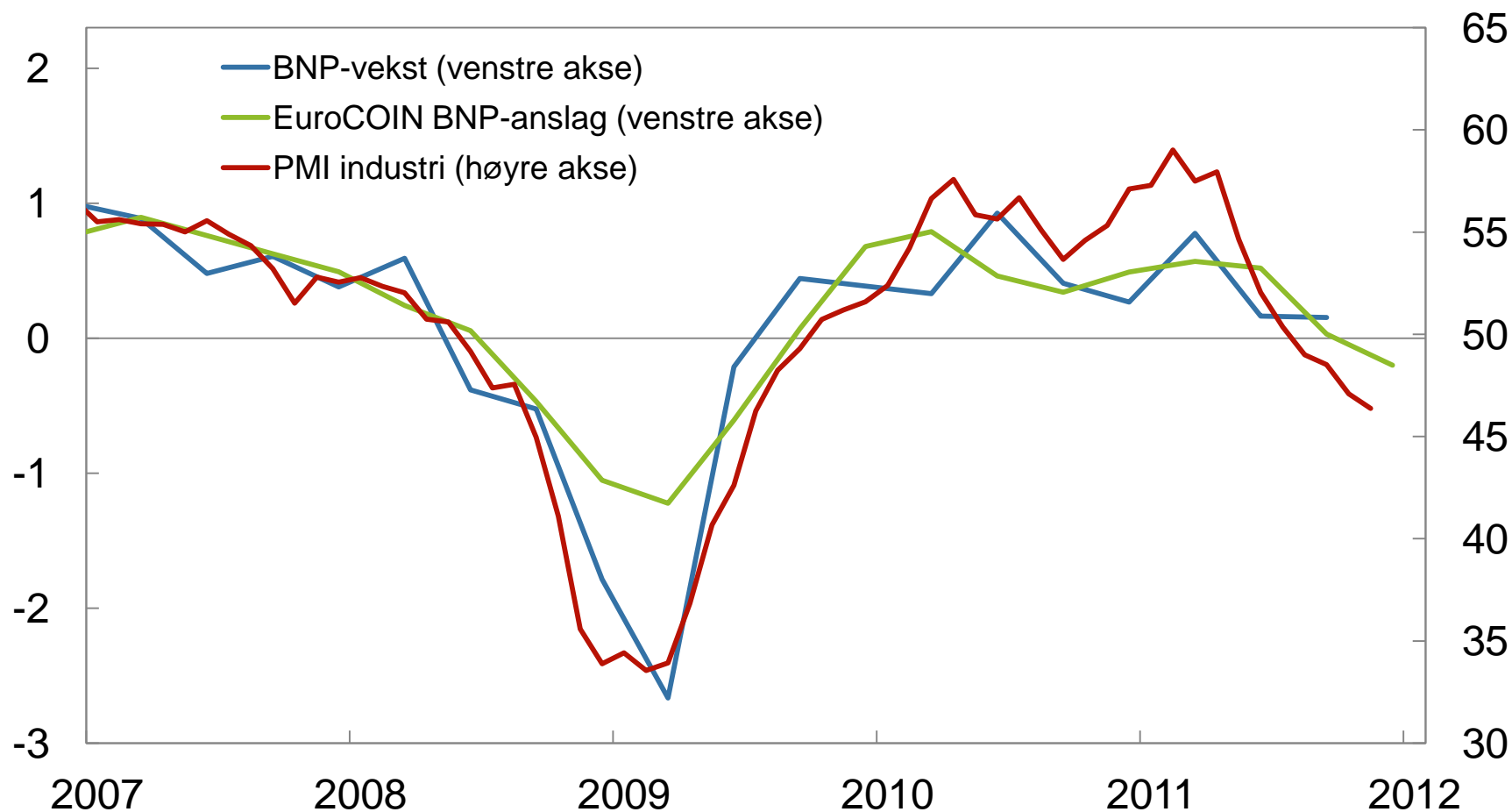

1) Eksportvekter, 26 viktigste handelspartnere

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Euroområdet mot BNP-fall i 4. kvartal

Euroområdet. BNP-vekst og PMI for industrien. 2007 – 2011¹⁾

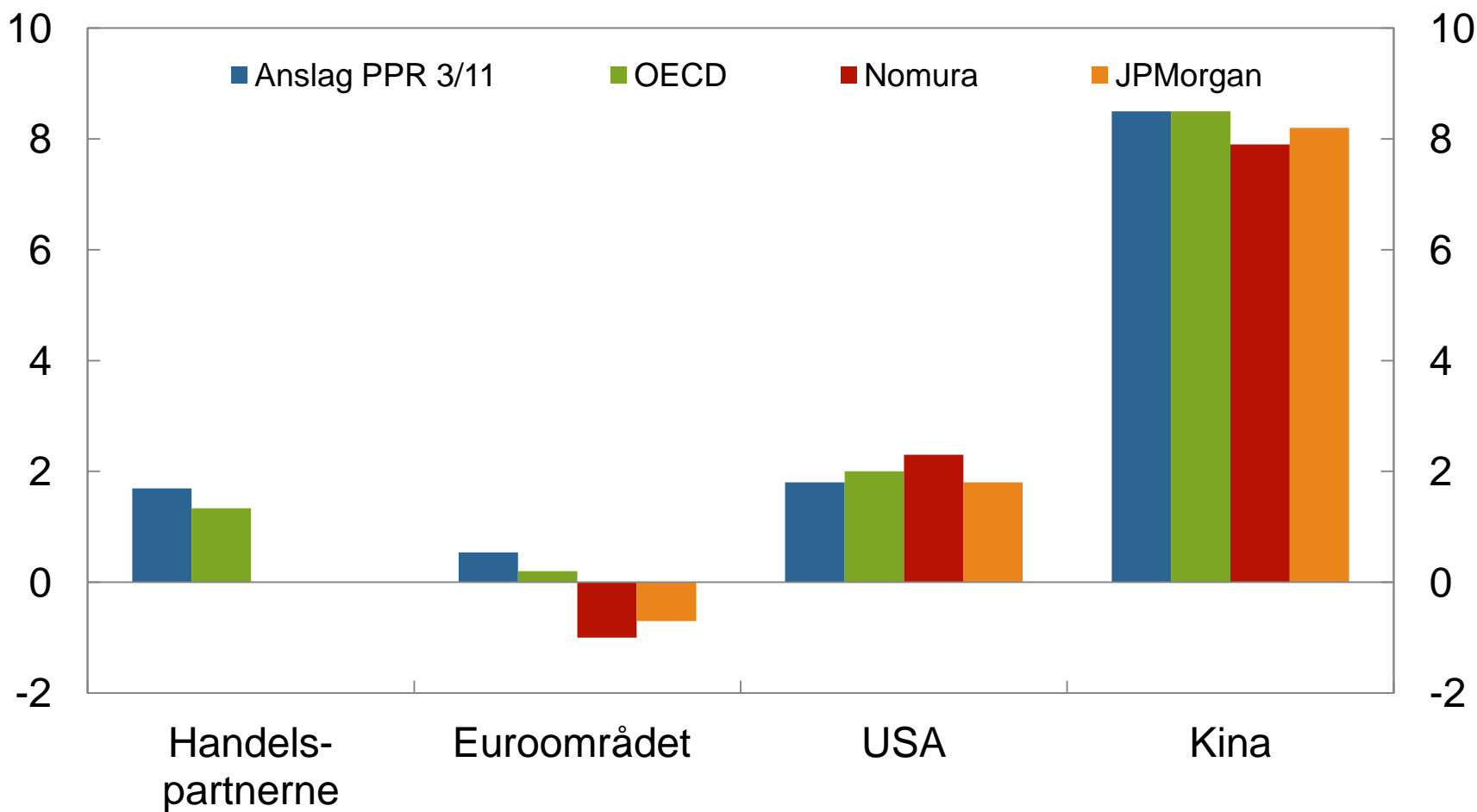

1) BNP-vekst til 3. kvartal, EuroCOIN BNP-anslag til 4. kvartal og PMI industri til november

Kilde: Thomson Reuters

BNP-anslag for 2012

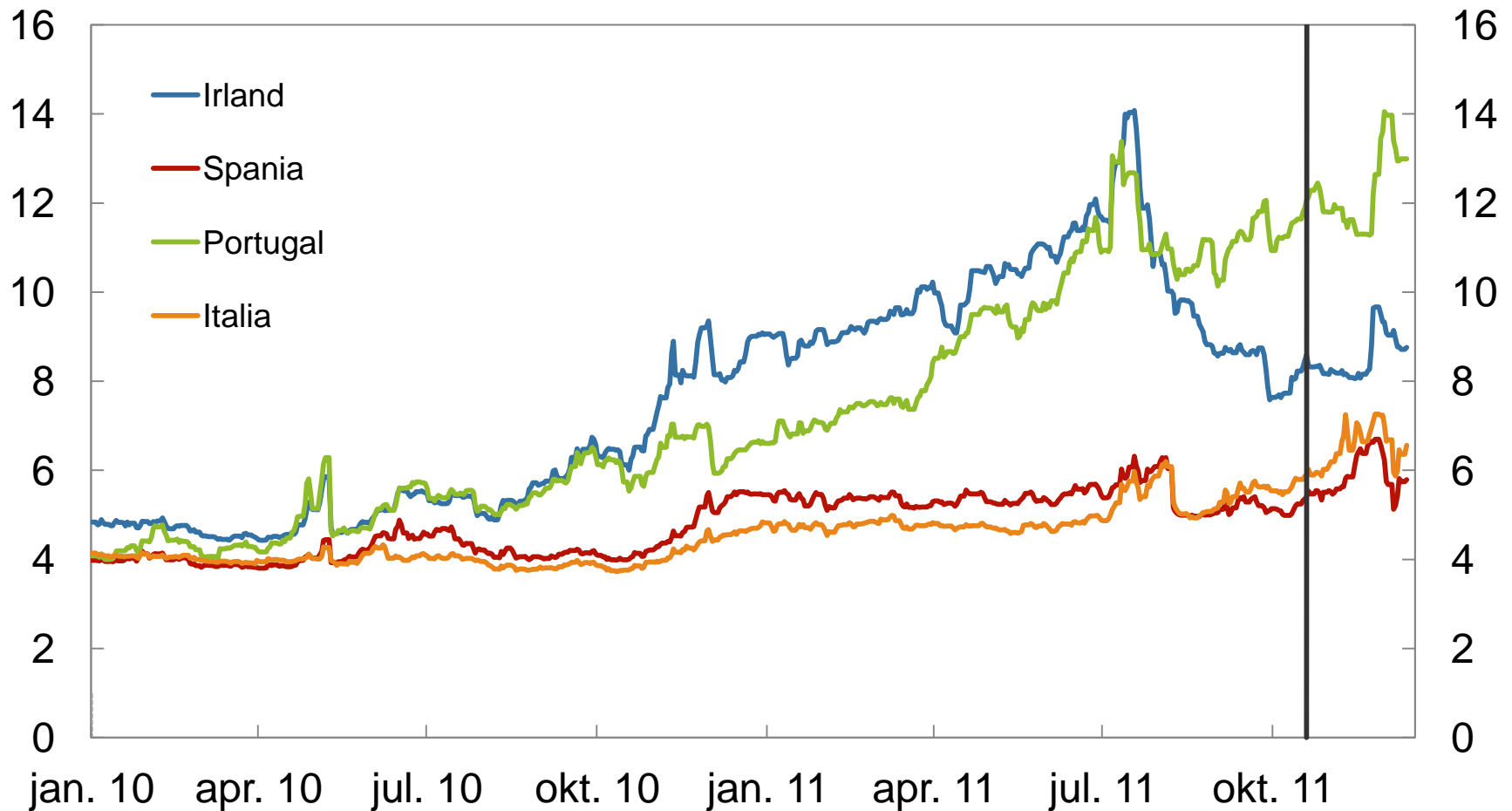
Vekst i prosent

Kilder: OECD, Nomura, J.P. Morgan og Norges Bank

Renter på 10-års statsobligasjoner i Euro-periferi

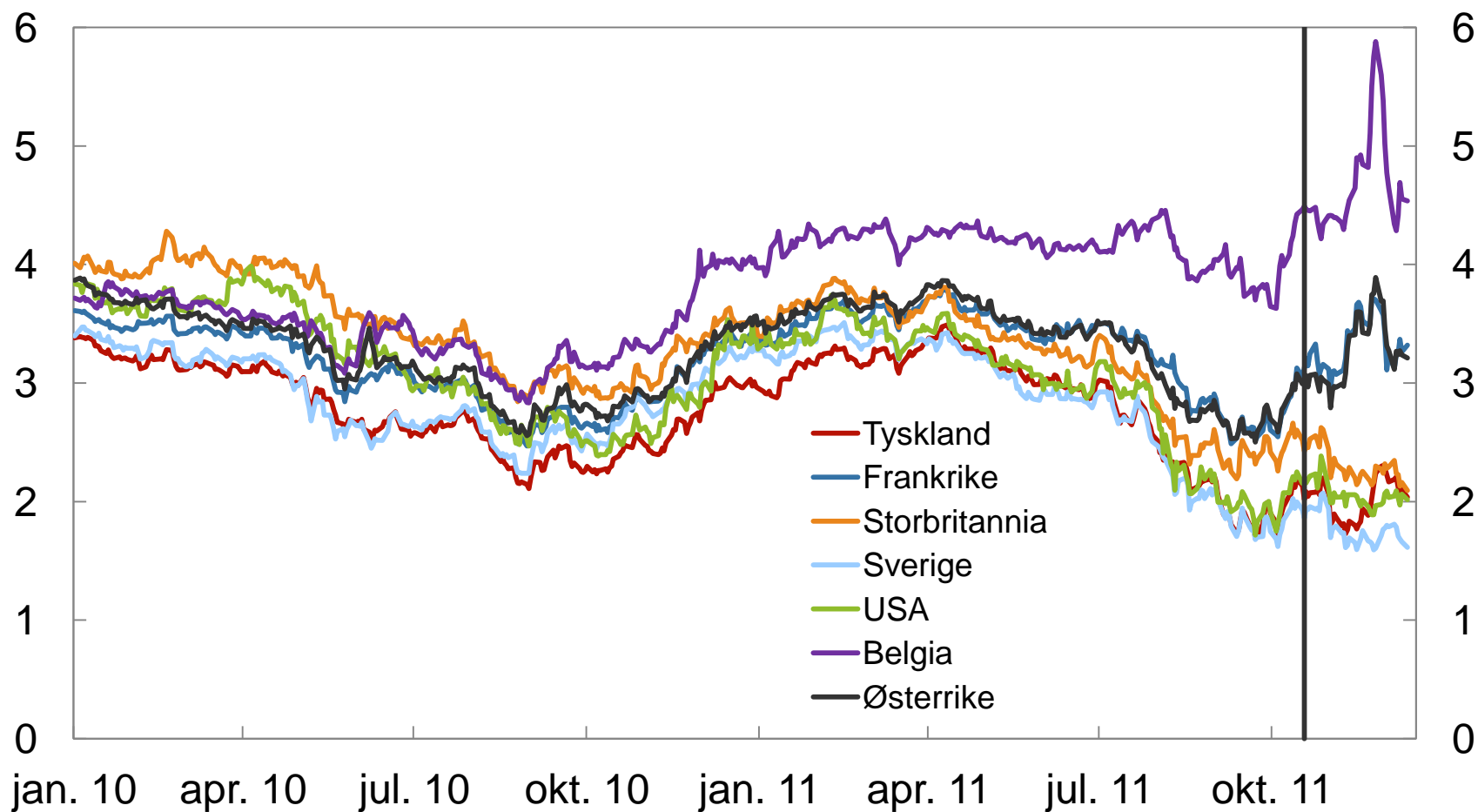
Prosent. 1. januar 2010 – 12. desember 2011

Kilder: Bloomberg og Thomson Reuters

Renter på 10-års statsobligasjoner

Prosent. 1. januar 2010 – 12. desember 2011

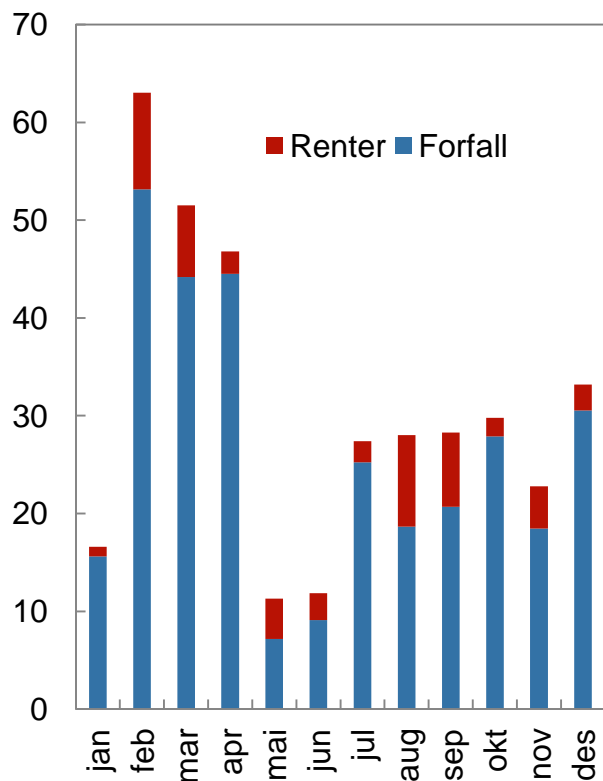

Kilde: Bloomberg og Thomson Reuters

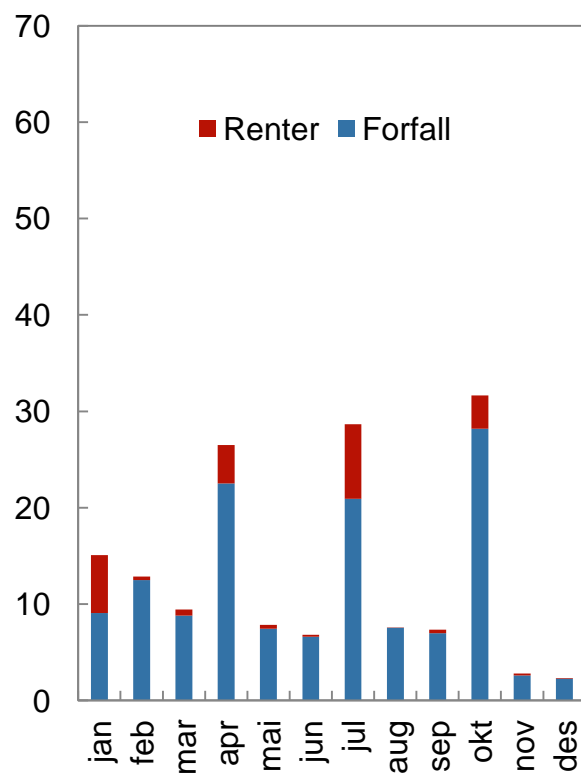
Store refinansieringsbehov i 2012

Milliarder euro

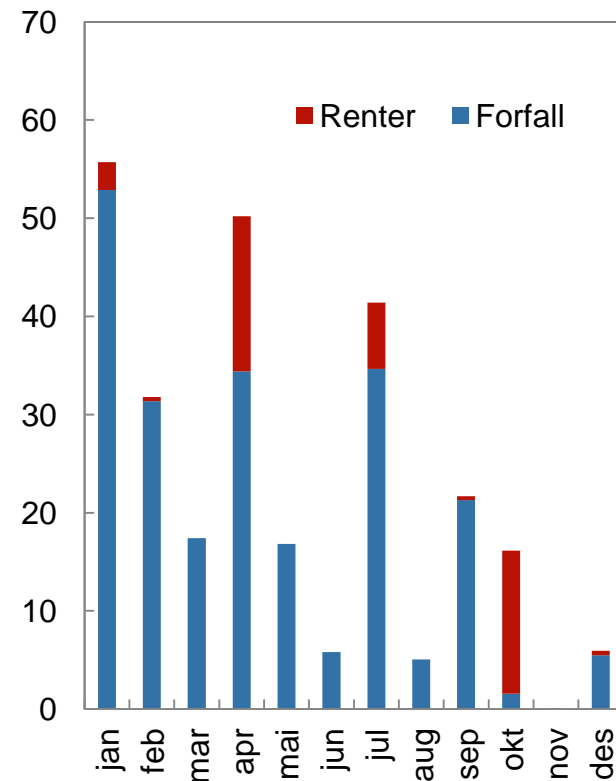
Italia

Spania

Frankrike

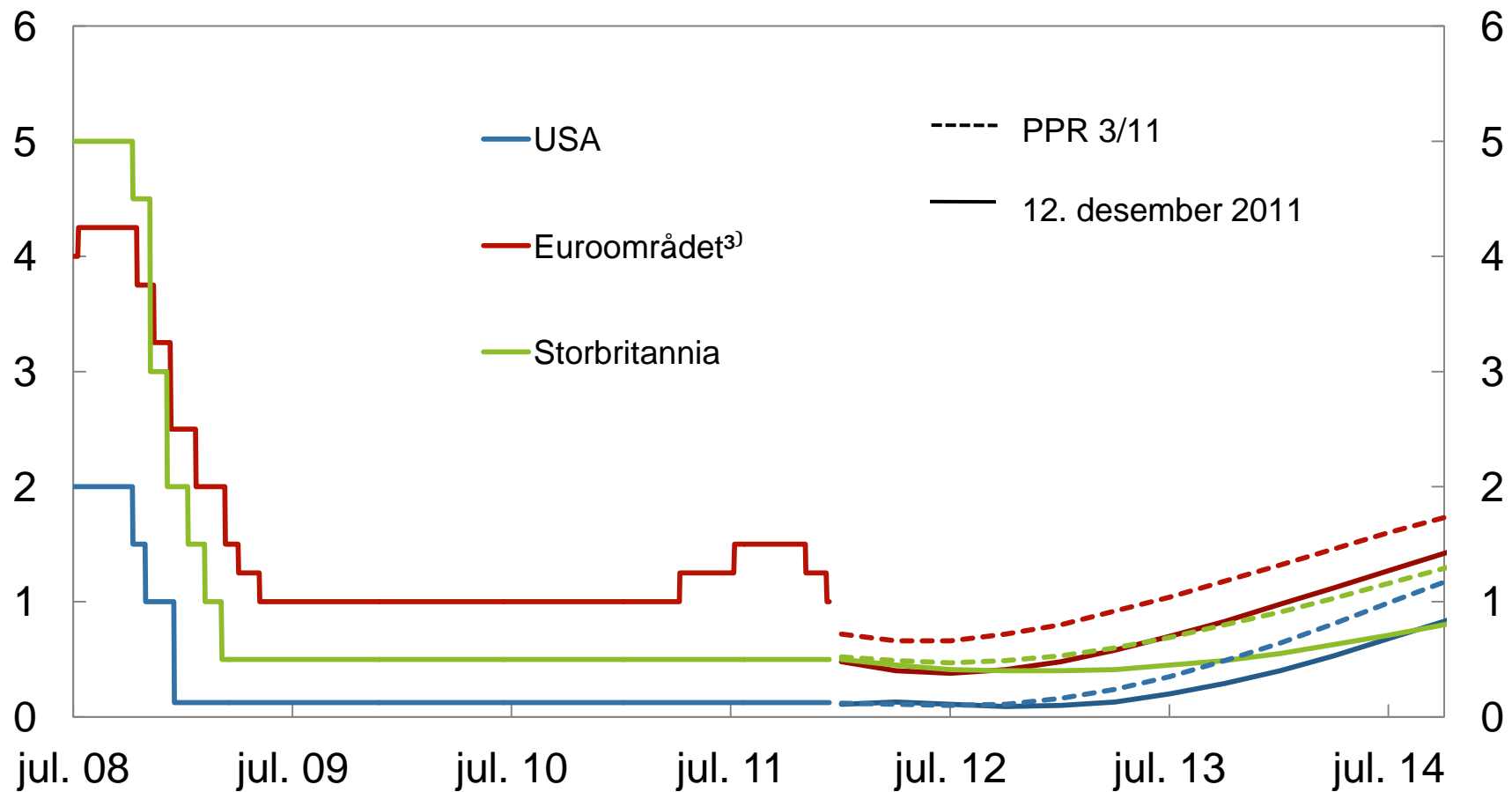

Kilde: Bloomberg

Forventede styringsrenter¹⁾

Prosent. 1. juli 2008 – 31. desember 2014²⁾

1) Forventede styringsrenter basert på Overnight Indexed Swap (OIS) renter

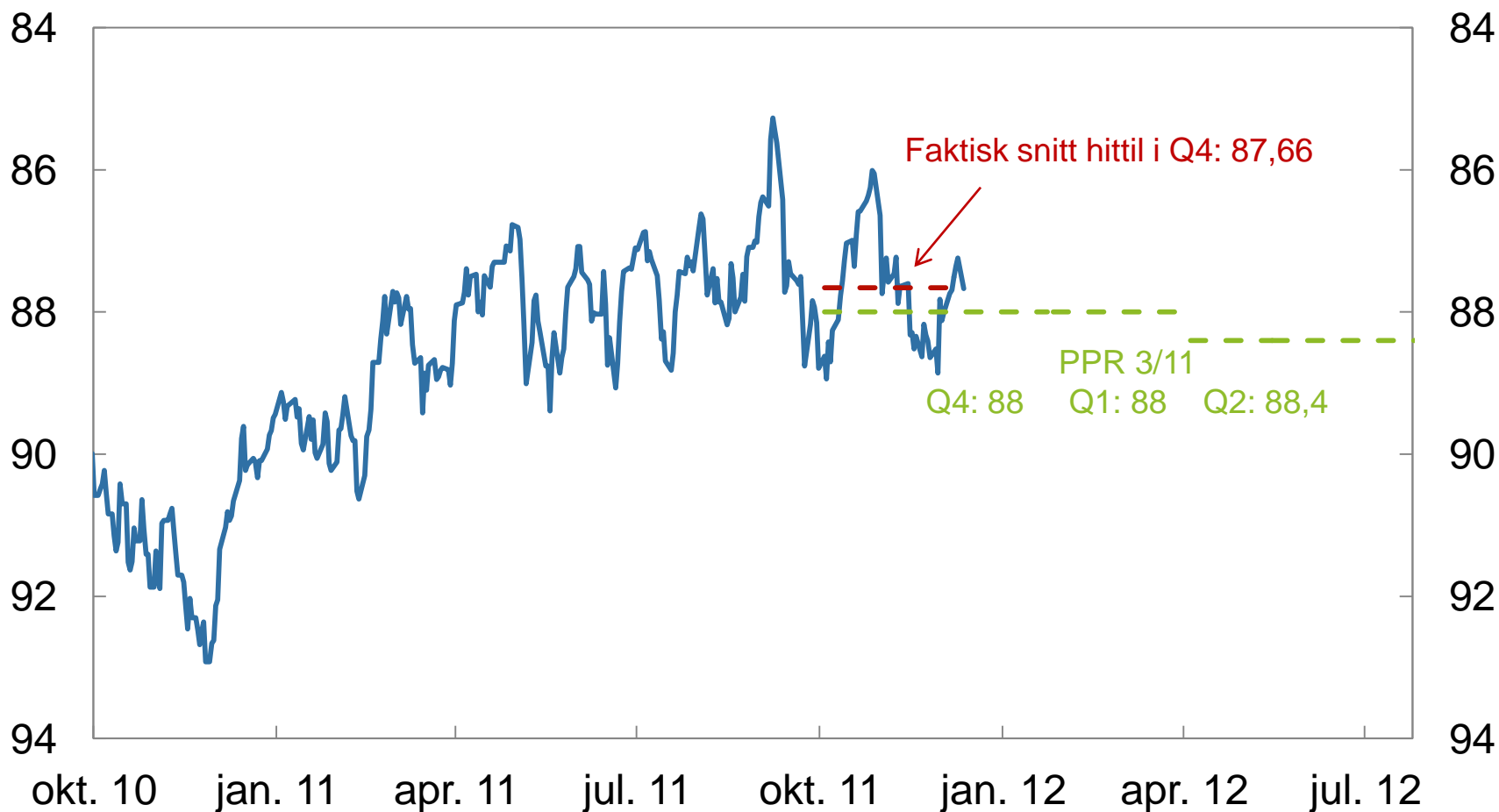
2) Dagstall fra 1. juli 2008 og kvartalstall per 12. desember 2011

3) EONIA for euroområdet

Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Importveid valutakurs (I-44)¹⁾

Dagstall (historisk) og kvartalstall (anslag)²⁾. Oktober 2010 – juli 2012

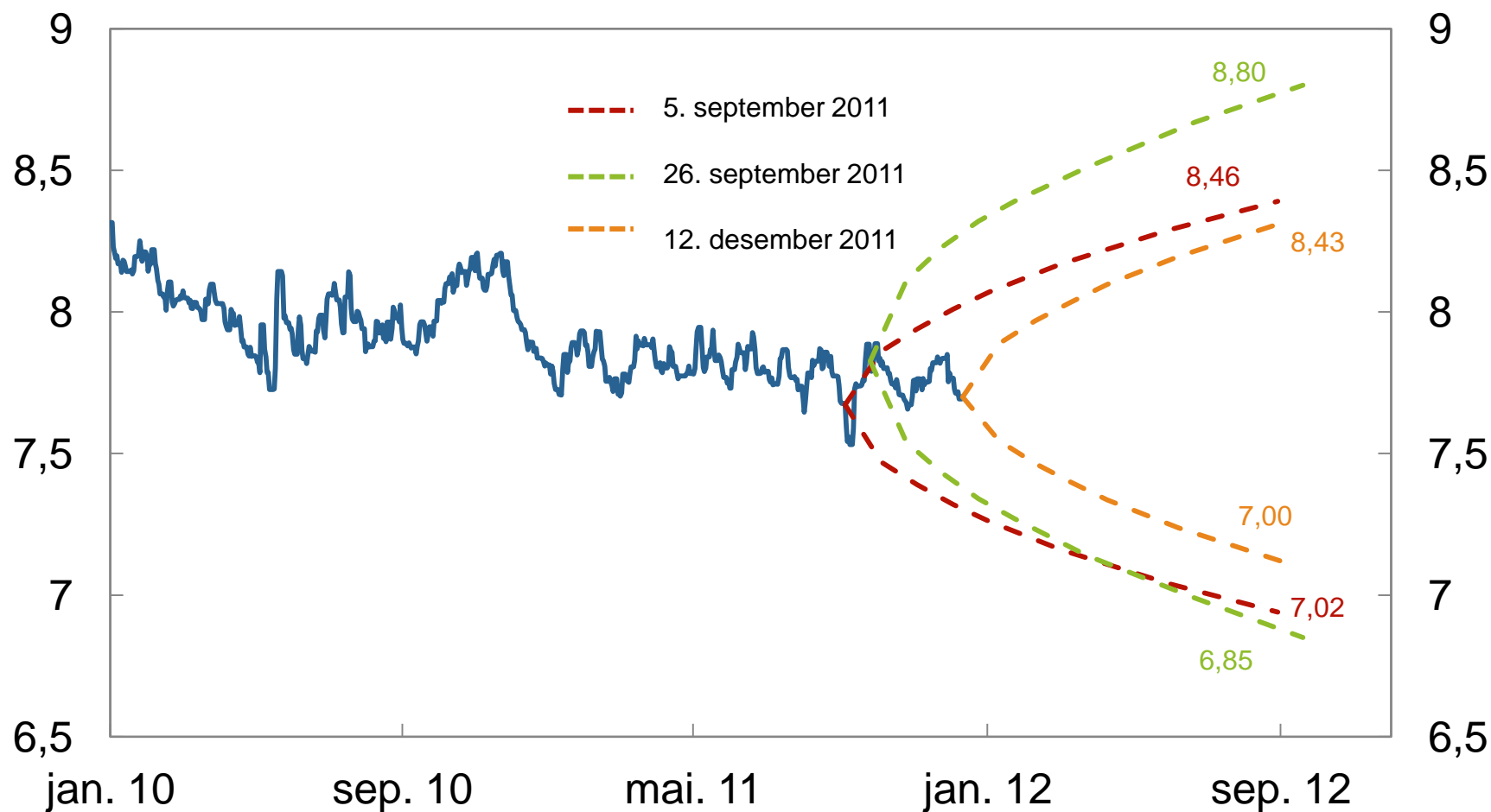
1) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs

2) Anslag for 4. kvartal 2011 – 2. kvartal 2012 fra PPR 3/11

Kilde: Norges Bank

EURNOK og utfallsrommet¹⁾

1. januar 2010 – 31. desember 2012

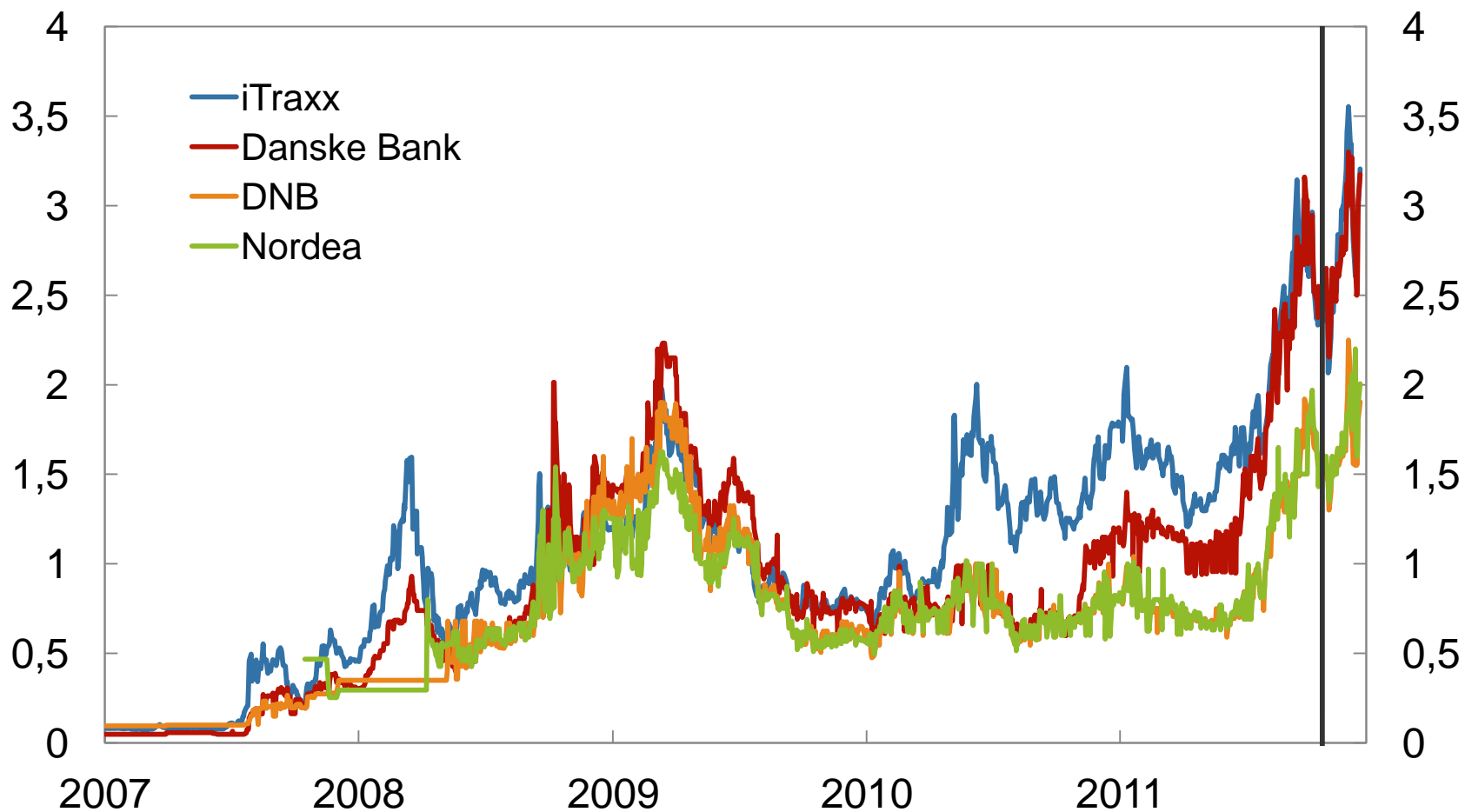
1) Basert på prisene på valutaopsjoner

Kilde: Bloomberg

Prisen på kredittforsikring (CDS) i Europa

iTraxx Senior Financials¹⁾ og nordiske banker. Prosentenheter

1. januar 2007 – 12. desember 2011

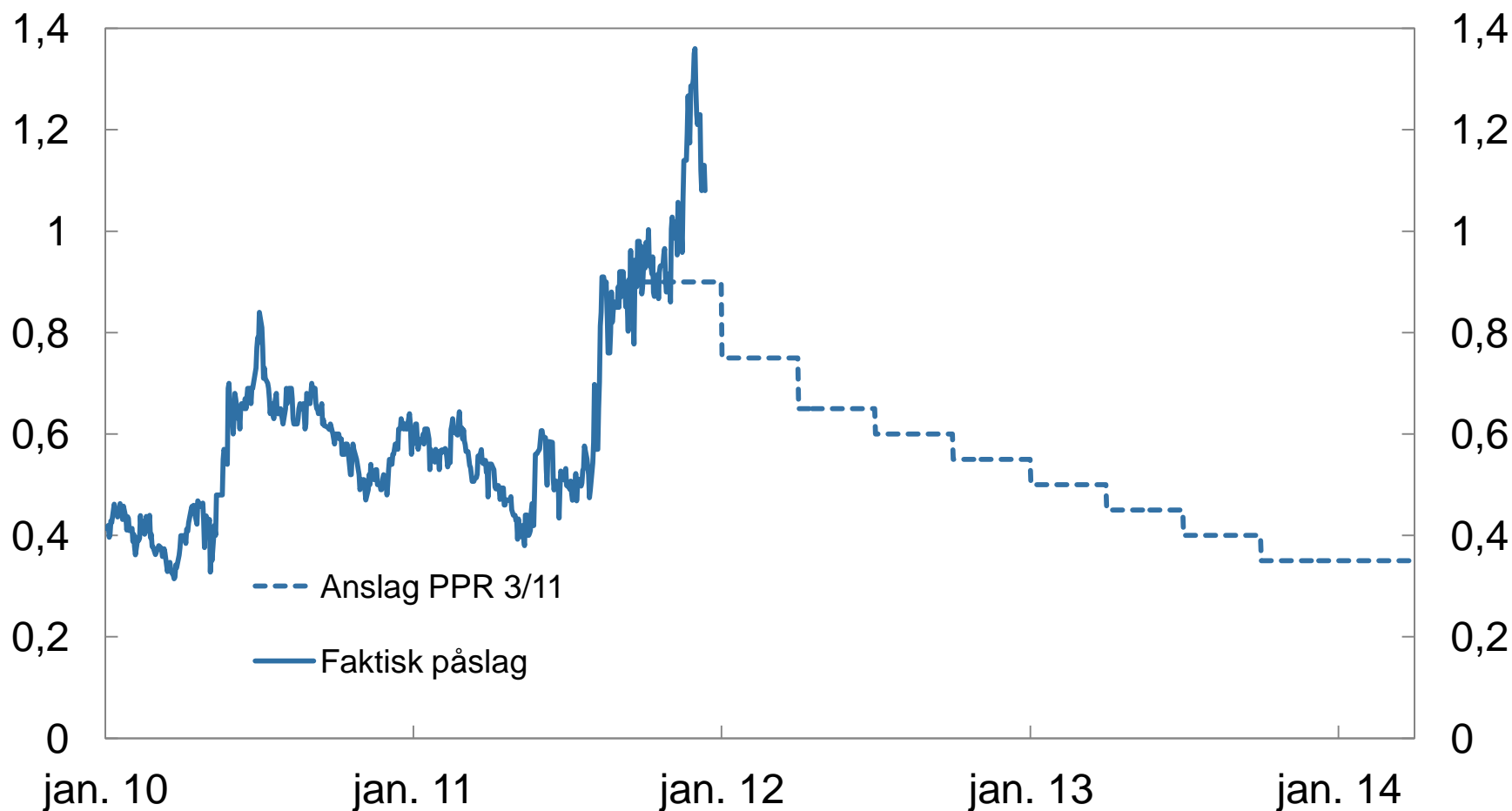

1) 25 store europeiske finansinstitusjoner

Kilde: Bloomberg

Påslaget i det norske pengemarkedet

3 mnd løpetid. Prosentenheter. 1. januar 2010 – 12. desember 2011

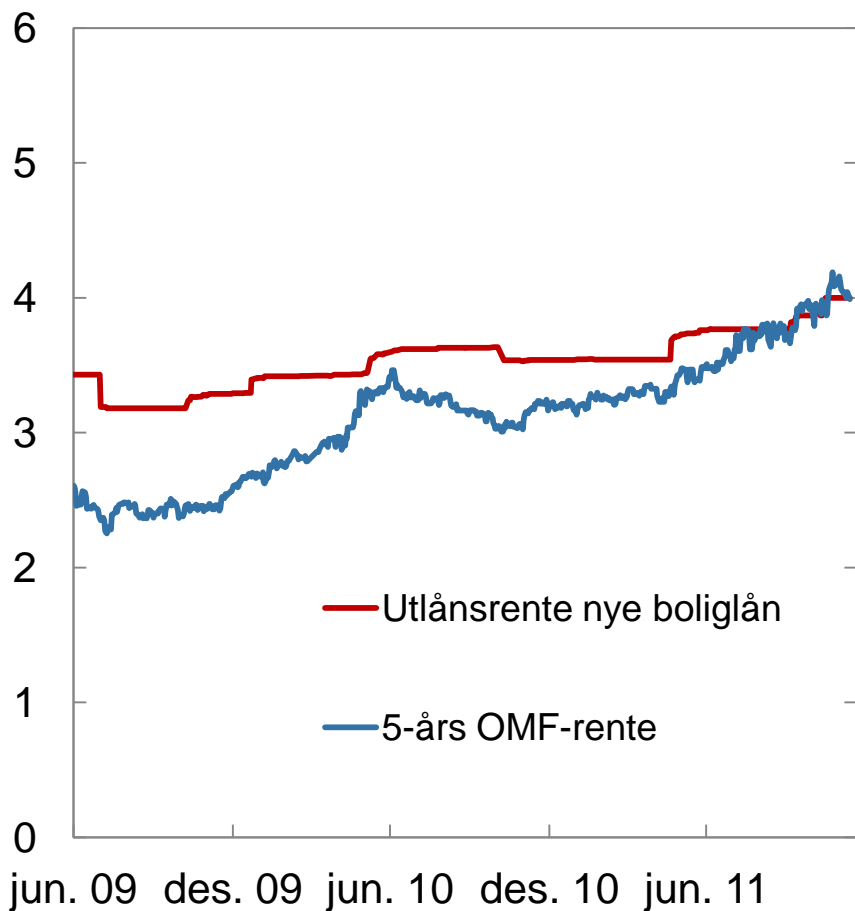

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

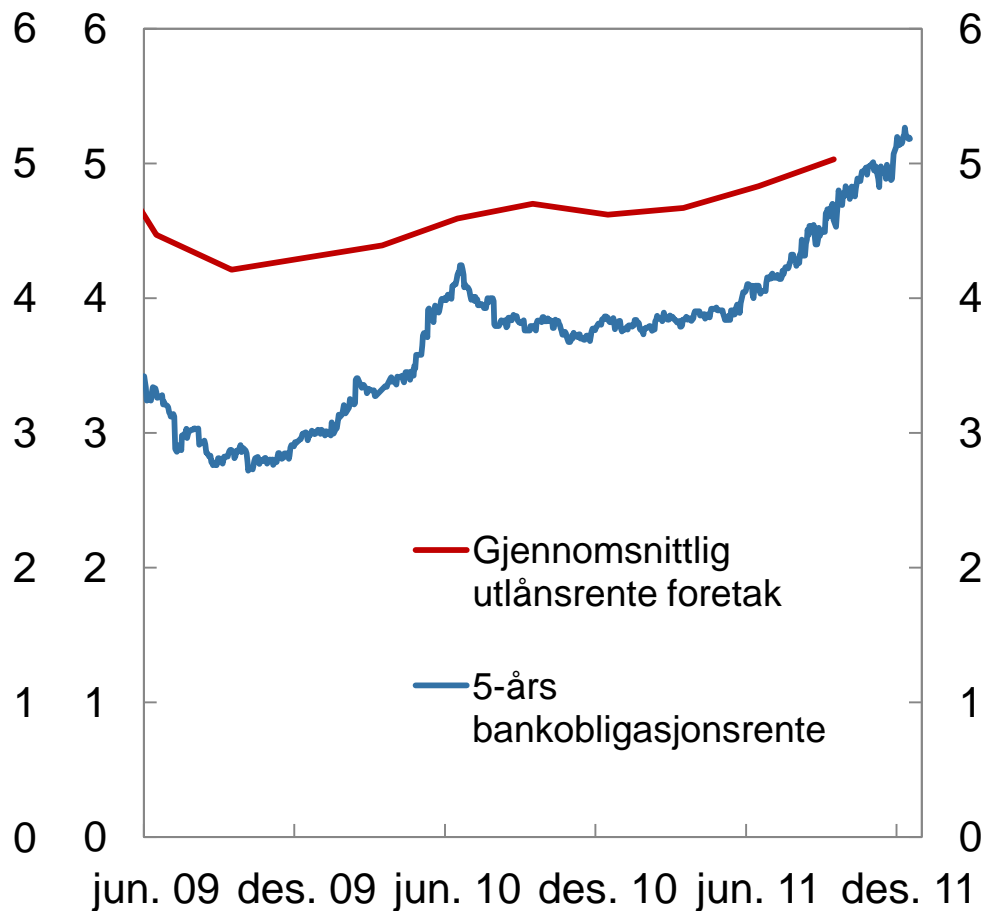
Bankenes finansieringskostnader

Prosent. 30. juni 2009 – 12. desember 2011

OMF og boliglånsrenter

Senior bankobligasjonsrente og utlånsrente til foretak

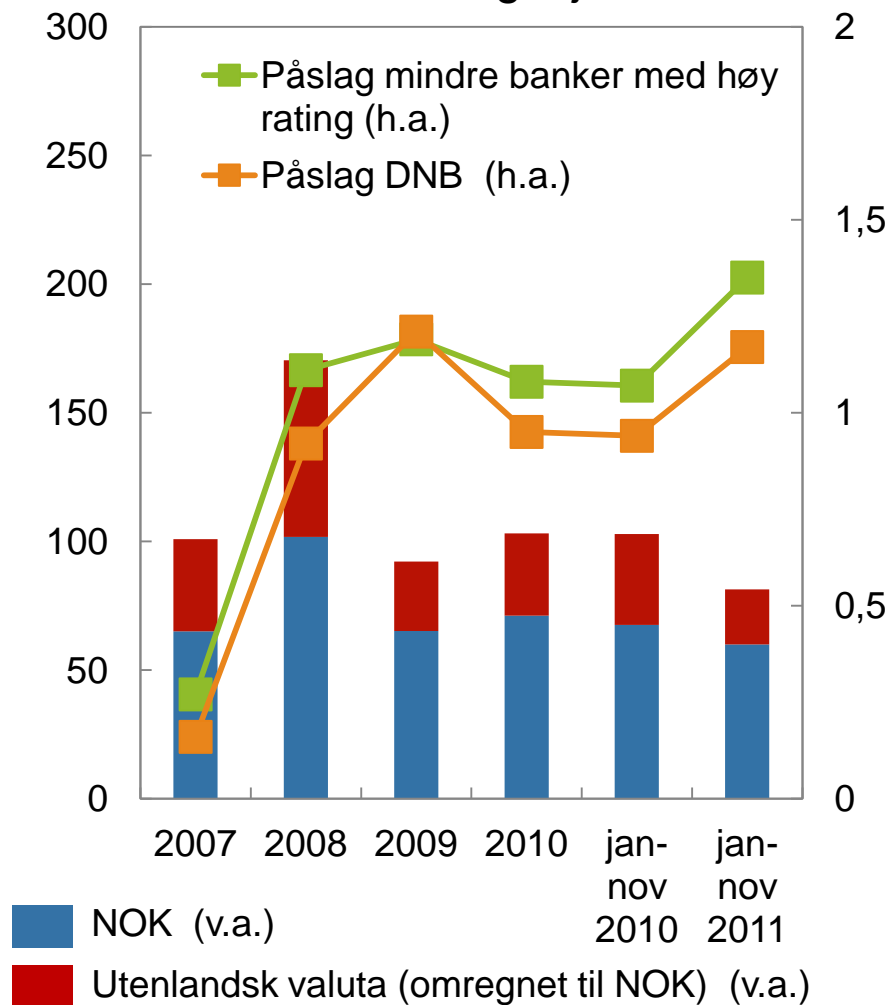

Kilder: Norsk Familieøkonomi AS, DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

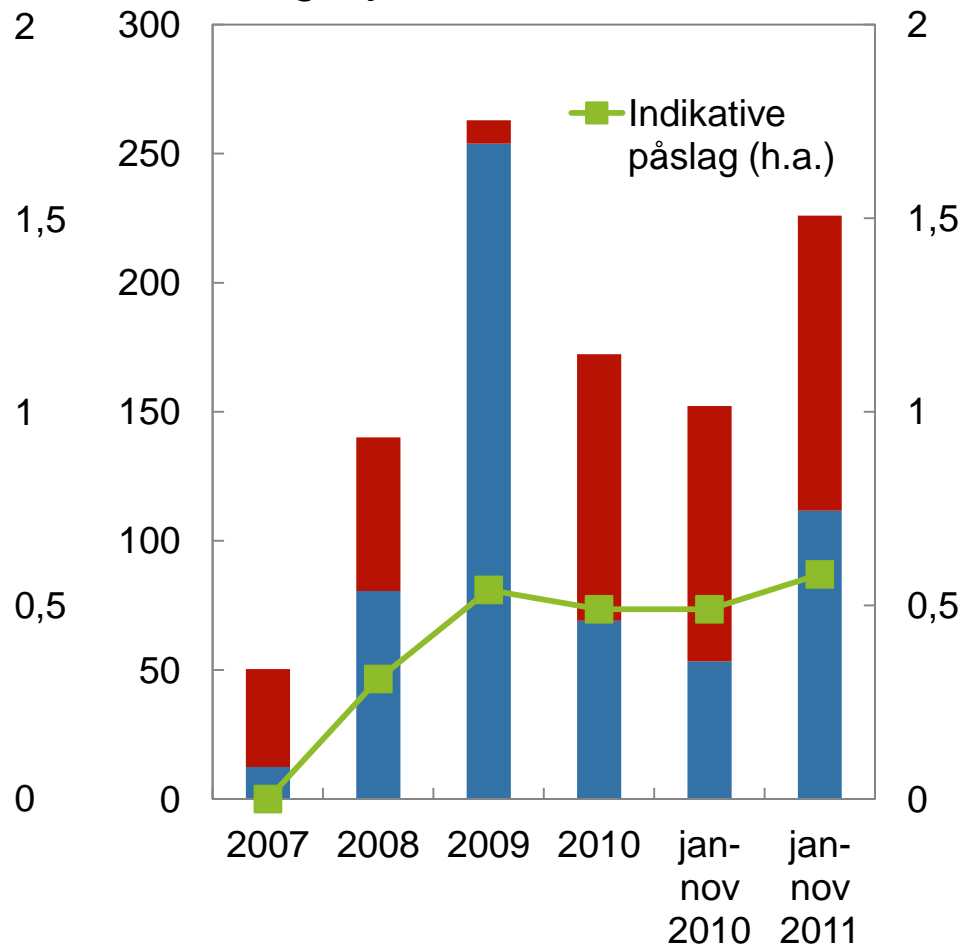
Gjennomsnittlige kredittpåslag og utstedt volum av norske bankobligasjoner og OMF

Prosentenheter. Milliarder NOK. 2005 – 2011

Norske bankobligasjoner

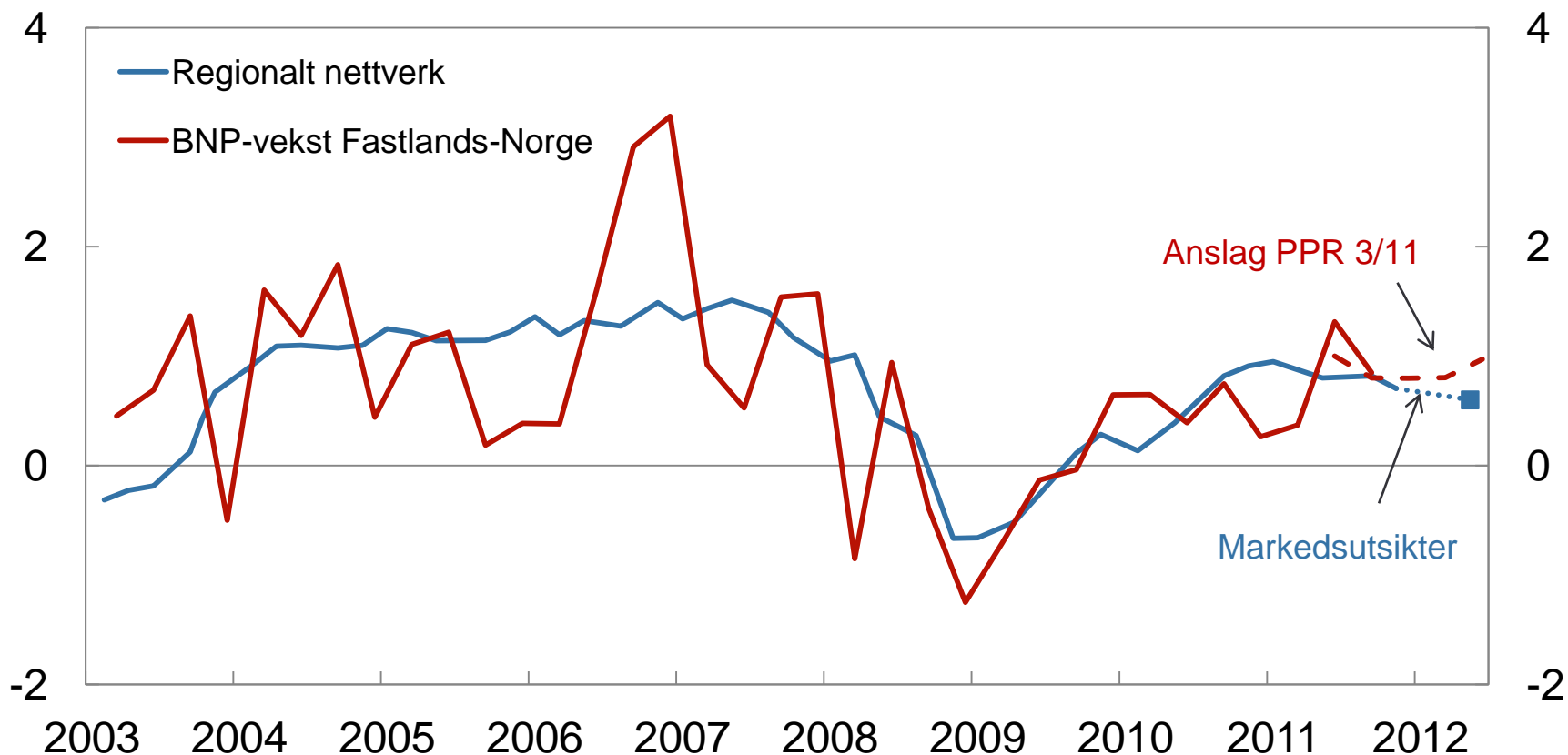
Obligasjoner med fortrinnsrett

Kilder: Stamdata, Bloomberg, DNB Markets og Norges Bank

BNP for Fastlands-Norge og Regionalt nettverks indikator for vekst i produksjon¹⁾

Kvartalsvekst. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2012

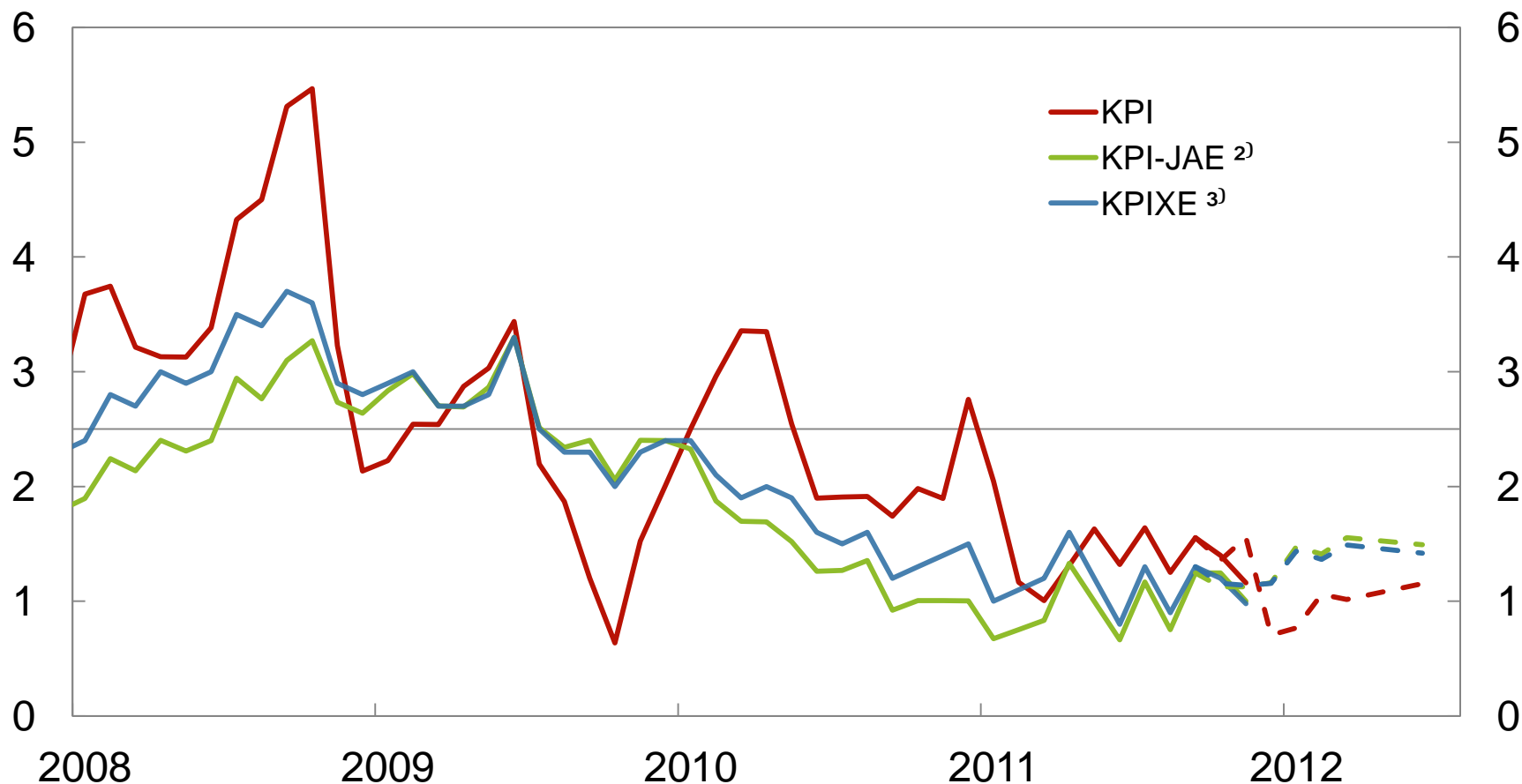
- 1) Vekst siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder.
- 2) Siste observasjon i Regionalt nettverk er november 2011. Siste observasjon for BNP-vekst er 3. kvartal 2011. Anslag for BNP-vekst er fra PPR 3/11 og er ikke justert etter hovedrevisjonen av kvartalsvis nasjonalregnskap

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Inflasjon

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2008 – juni 2012¹⁾

1) Anslag (stiplet) fra PPR 3/11

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

3) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser.

Realtidstall. Se Staff Memo 7/8 og 3/2009 fra Norges Bank for omtale av KPIXE

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Oppsummering

1. Svakere vekstutsikter ute
  2. Stor usikkerhet i finansmarkedene. Problemer i penge- og kredittmarkedene
  3. Fall i forventede styringsrenter
-
4. Stabil kronekurs
  5. Bankenes finansiering er dyrere og vanskeligere
  6. Lavere vekstutsikter også i norsk økonomi
  7. Noe lavere prisvekst enn ventet

Hovedstyret

14. desember 2011